

местожительства и национальной принадлежности. Поэтому заданиям педагогического коллектива кафедры мы видим повышения результативности обучения путем внедрения новых методологических подходов и применение современных технологий при изучении детской хирургической стоматологии с целью.

Ключу слова: детская хирургическая стоматология, профессиональная компетентность, студенты-иностранцы.

complex and lengthy process. Therefore, the introduction of new methodological approaches and the application of new technologies in the study of pediatric surgical dentistry to improve the effectiveness of training are the objectives of the teaching staff of the department.

Key words: pediatric surgical dentistry, professional competence, foreign students.

УДК 378

С.І. Треумова, В.П. Борик
ВНЗ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН НА КЛІНІЧНИХ КАФЕДРАХ

Підготовка висококваліфікованих іноземних громадян є однією з пріоритетних ланок в діяльності кожної держави та авторитету на міжнародній арені. В організації навчального процесу студентів-іноземців на кожній кафедрі є свої особливості. Ведучими із них на клінічних кафедрах це специфіка спілкування у системі «студент-викладач-пацієнт», відмінності професійної вітчизняної та зарубіжної медичної термінології, опанування студентами навичок з деонтології. Необхідно створювати навчальні програми пов'язані на матеріалах вітчизняних і зарубіжних видань. Слід наблизити викладання клінічних предметів в групах до Європейського співвідношення, враховувати перебіг захворювань по місцю проживання іноземця.

Ключові слова: інтернаціоналізація, вища освіта, кваліфікаційний зріст, іноземні громадяни, освітня система.

Участь українських вищих закладів у процесах інтернаціоналізації освіти визначає правильний вектор їх розвитку в руслі сучасних європейських і світових тенденцій [6,9]. Водночас інтернаціоналізація стає більш потужним чинником, що характеризує конкурентоспроможність вищих закладів та передбачає міждержавне переміщення студентів і викладачів за спеціальними програмами. Інтернаціоналізація освіти зумовлена економічними інтересами країн та окремих індивідів.

У проекті закону «Про освіту» міжнародна співпраця розглядається як інструмент державної політики, що забезпечує впровадження в українській освітній системі Європейських норм і стандартів [1,10]. Тому так важливо прагнути до інтернаціоналізації у ВНЗ України, розглядаючи її як процес розширення їх сфери діяльності за межі національної освітньої системи.

Підготовка висококваліфікованих іноземних громадян є однією із пріоритетних ланок в діяльності кожної держави та авторитету на міжнародній арені. Однією із особливостей організації навчального процесу іноземних громадян є система безперервного навчання, яка набирає визнання в глобальному масштабі, зорієнтована на вивчення фахових дисциплін, здобуття відповідних професійних знань і умінь [3,8]. Вона також передбачає подальший кваліфікаційний зріст, дозволяє клініцисту підтримувати рівень практики відповідно до нових стандартів і принципів доказової медицини та готовність до виконання фахових обов'язків протягом усього періоду праці.

Якість підготовки фахівців є важливою складовою освітньої системи. Навчання іноземних громадян підвищує міжнародний престиж української системи освіти та сприяє укріпленню матеріально-технічної бази навчального закладу. Вирішення завдання підготовки іноземних громадян повинно стати одним із пріоритетів у реформуванні вищої медичної освіти, в створенні організаційних і методичних умов для підготовки вчителя [4,7]. Це слід розцінювати як вищий рівень навчального процесу в медичних навчальних закладах.

За останні роки збільшився контингент іноземних студентів. Організовані курси іноземних мов, завдяки формуванню із іноземних студентів окремих груп підвищилась якість освіти, яка є важливою складовою освітньої системи. Методика викладання іноземним студентам достатньо відпрацьована, але є певні труднощі та особливості у викладанні клінічних дисциплін. Це пов'язано зі специфікою спілкування у системі «студент-викладач-пацієнт», відмінностями професійної вітчизняної та зарубіжної медичної термінології, в опануванні студентами навичок з деонтології [5]. Це обумовлено культурними, історичними розбіжностями, що формують їх поведінку. Ефективність та якість навчального процесу залежить від особистості та авторитету викладача, його професійної майстерності під час проведення занять, чому надається велика увага на кафедрі.

Для навчання іноземних студентів кафедра має необхідний пакет документів. Це робочі програми, тексти лекцій, плани і методичні вказівки до практичних і самостійних занять. Методичні вказівки починаються з обґрунтування актуальності теми, де висвітлюються виховні, деонтологічні, методологічні аспекти, світобачення для формування професійної діяльності майбутнього лікаря, зокрема іноземця. Програми навчання для іноземних студентів за змістом відповідають вітчизняним, лише частково невідкладна медична термінологія, що використовується в Україні та в англомовних країнах, не висвітлюється особливості перебігу захворювань у осіб різної раси. На кафедрі студенти мають у розпорядженні підручники, посібники створені викладачами кафедри, затвердженими у встановленому порядку. Вони відповідають вітчизняним програмам, повністю враховують сучасний розвиток медичної науки. Викладачі ознайомлюються із сучасними зразками науково-методичної літератури, як англомовних країн так і ближнього зарубіжжя. Це сприяє збагаченню знань у світовому інформаційному просторі. Кафедрою висвітлено список основних тем науково-дослідної роботи студентів, рекомендована література, надані алгоритми виконання самостійної позааудиторної роботи.

У системі підготовки фахівців на кафедрі основна увага приділяється практичним навичкам та вмінням, які відповідають вимогам і потребам XXI століття. У їх набутті студентами значною мірою допомагають технічні та інформаційні аудіо-візуальні засоби навчання, комп'ютерний контроль. Кафедральні сайти наповнені корисною інформацією, іноземні студенти мають легкий доступ до них з персонального комп'ютера. Це запорука якісного сучасного навчання, яка надає можливість істотно підвищити його ефективність, засвоювати тестові завдання різного рівня складності, аналізувати ситуаційні задачі, проводити тренінг, вдосконалювати практичні вміння. На кафедрі діє актуальна найстаріша заповідь: «Disce libens guid dulciuses guom discere multa» (Вчися охоче, що є найприємніше, чим багато вчитися).

Особливостями навчального процесу є і те, що він направлений на формування у майбутнього спеціаліста клінічного мислення, комунікативних якостей, їх продуктивне використання для успішного виконання своїх професійних функцій. Також серед активних методів навчання посідають ділові клінічні ігри, які наближають студента до лікарняної практики, сприяють розвитку мислення, вміння використовувати теоретичні знання в конкретній клінічній ситуації. Під час практичного заняття по догляду за хворими, з деонтології, медсестринської практики відтворюється модель конкретної клінічної ситуації. Все це стимулює у студента мотивацію до вивчення предмету, отримання знань, а не оцінок.

З метою досягнення високої якості вищої освіти також впроваджено стимулювання учасників навчального процесу. Метою навчання майбутніх спеціалістів на кафедрі є розвиток у них світогляду. Насамперед всього це забезпечення високого рівня їх клінічної підготовки, формування змістовного і логічно-дієвого компоненту клінічного мислення [2,11]. Це передбачає подальший їх кваліфікаційний зріст, виконання фахових обов'язків, які здійснюються поетапно у вигляді пропедевтично-факультетсько-госпітального навчання.

Це складний багатогранний процес в здійсненні якого викладач несе відповідальність за виховання як вітчизняного, а особливо іноземного студента. Однією з проблем формування їх світогляду є розвиток особистості з її переконаннями, ідеалами, цінностями, поглядами на сенс і мету професії.

Протягом всього періоду навчання іноземні студенти вивчають мову та вдосконалюють її, що має значення в спілкуванні їх з хворими. Незважаючи на значні досягнення в підготовці майбутніх лікарів, а особливо іноземців, необхідна подальша оптимізація навчального процесу. Це вдосконалення навчально-методичного забезпечення, поступова адаптація навчальних програм до світових зі створенням принципово нових навчальних програм, вітчизняних посібників, підручників поєднавши матеріали вітчизняних і зарубіжних видань. Слід наблизити викладання медичних предметів до Європейського співвідношення викладач-студент, яке у Європі складає 1:4; 1:5; у нас – 1:10. Необхідно використовувати авторитет викладача, його досвід з урахуванням переваг та недоліків викладання медицини у різних країнах, сприяння вивченню міжнародного досвіду. Для підвищення рівня навчального процесу слід підготовлювати медичні педагогічні кадри, що призведе до істотного поліпшення професійної підготовки медичних спеціалістів та юридично узаконило б офіційний статус викладача вищої школи.

Висновки

Сьогоднішні витрати і труднощі зумовлені створенням чіткої організаційної системи і структури підготовки викладацьких кадрів для медичних навчальних закладів окупляться в майбутньому і сприятимуть навчанню іноземних громадян на рівні світових вимог до вищої медичної освіти, відповідно до ринку праці та приваблювати більшу кількість закордонних абітурієнтів в Україну.

Література

1. Антонян Ю. М. Обеспечение высшей школы научными кадрами. / Ю. М. Антонян // Высшее образование сегодня. – 2010. – №11. – С. 45 – 48.
2. Артемова Л. Виховання чи лише навчання студентів / Л. Артемова // Вища школа. – 2011. – №1. – С. 93 – 95.
3. Байдури С.А. Пути оптимизации преподавания внутренних болезней в медицинском вузе / С.А. Байдури, А.Х. Альмухамедова // Книг. мед. – 2000. – №3. – С. 73 – 74.
4. Васильев Л.И. Компетентный подход при модульной технологии организации обучения в вузе / Л.И. Васильев, А.Н. Мамацев // Высш. образование сегодня. – 2006. – №12. – С. 40 – 43.
5. Вороненко Ю.В. Реформування системи медичної освіти в світі концепції «суспільство знань» / Ю.В. Вороненко, О. П. Мінцер // Укр. мед. часопис. – 2006. – №1. – С. 6 – 13.
6. Курій Л. О. Інтернаціоналізація вищої освіти як засіб формування людського потенціалу в контексті міжнародних міграційних процесів / Л. О. Курій // – Сімферополь: ВіТроПринт 2010. – С. 269 – 273.
7. Москаленко В.Ф. Кредитно-модульна система організації навчального процесу в додипломній підготовці лікарів-педіатрів: досвід та проблеми. / В. Ф. Москаленко, В. Г. Майданник. // Педіатрія. Акушерство та гінекологія. Наук. практ. журн.-2008.-№1. - С.5-9.
8. Тревор Д. Гіббс. Визачення та важливість безперервного навчання / Д. Тревор Гіббс // Сімейна медицина. -2008. – №1. – С.9 – 11.
9. Шубартовський Г. Інтернаціоналізація університетської освіти / Г. Шубартовський // Вища школа – 2011. – № 4 – С. 2 – 5.
10. Ball C. Learning Pays, in Ranson, S. (ed) inside the learning society: / C. Ball // Cassell Education. London. – 2003.
11. Magennis S. Recent Developments in Family Medicine in the UK – can South Africa learn by example?/ S. Magennis, T. Gibbs, D. Hellenberg // South African Journal of Family Practice. – 2003. – Vol. 45 (10). – P. 5 – 8.

Реферати

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА ИНОСТРАННЫХ ГРАЖДАН НА КЛИНИЧЕСКИХ КАФЕДРАХ Треумова С.И., Боряк В.П.

Підготовка висококваліфікованих іноземних спеціалістів являється одним із пріоритетних звеньєв в діяльності кожного госуларства і авторитета на міжнародній арені. В організації

CHARACTERISTICS OF THE ORGANIZATION OF THE EDUCATIONAL PROCESS OF FOREIGN CITIZENS IN CLINICAL DEPARTMENTS Treumova S.I., Boriak V.P.

Training of highly qualified foreign specialists is one of the priorities in the activity of the state and affects its prestige in the international arena. The organization of the educational process of

учебного процесса студентов-иностранцев на каждой кафедре есть свои особенности. Ведущими из них на клинических кафедрах это специфика общения в системе «студент – преподаватель – пациент», отличия профессиональной отечественной и зарубежной медицинской терминологии, овладение студентами навыками по деонтологии. Необходимо создавать учебные программы, связанные по материалам отечественных и зарубежных изданий. Приблизить преподавание клинических предметов в группах к Европейскому соотношению, учитывать течение заболеваний по месту проживания иностранца.

Ключевые слова: интернационализация, высшее образование, квалификационный рост, иностранные граждане, образовательная система.

foreign students in each department has its own characteristics. The main features of the clinical departments are the communication specific system “student – teacher – patient”, the differences in professional medical terminology that is using in our country and abroad, student acquiring skills of deontological ethics. It is necessary create the training programs that are associated with Ukrainian and foreign publications; bring the clinical subjects teaching closer to the European tradition, taking into consideration the spread of the diseases in the residence place of the foreigner.

Key words: internationalization, higher education, professional development, foreign citizens, educational system.

УДК 61.004+577.3+376.68

Н.В. Троць, Н.В. Лобач, Ю.П. Ткаченко, О.В. Сіткова
ВДНЗУ України «Українська медична стоматологічна академія», м. Полтава

ДИДАКТИЧНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕС НАВЧАННЯ МЕДИЧНОЇ ТА БІОЛОГІЧНОЇ ФІЗИКИ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ

В статті розглянуті основні методи підвищення ефективності навчання студентів – іноземців медичних вузів, на прикладі дисципліни «Медична і біологічна фізика», а саме дидактичні умови впровадження мультимедійної навчальної системи в учбовий процес.

Ключові слова: мультимедіа, інформаційно-комунікаційні технології, медична і біологічна фізика, учбовий процес.

В останні роки великого значення набуває використання комп'ютерної техніки в усіх сферах життєдіяльності людини, як в освітній, науковій так і у медичній. Тому, одна з найважливіших задач вищої школи є впровадження засобів інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) для підвищення ефективності навчання, а також опанування викладачами навичками використання сучасних мультимедійних засобів. На нашу думку, постійне та систематичне застосування новітніх форм, методів, засобів навчання з використанням ІКТ – є однією з основних дидактичних умов впровадження ІКТ в процес навчання медичної і біологічної фізики.

Нині інноваційні технології у навчальному процесі набули широкого застосування. Вони включають в себе набір методів і засобів, що підтримують етапи реалізації нововведення. Впровадження новітніх технологій в учбовий процес дозволяє досягти найбільш ефективного засвоєння навчального матеріалу іноземними студентами. Ми вважаємо, що на теперішній час ІКТ є невід'ємним компонентом цілісного навчального процесу в кожному освітньому закладі. Таким чином, актуальність нашого дослідження зумовлена масовим впровадженням у освітній процес ІКТ технологій для підготовки фахівців медичної галузі.

Метою роботи було дослідити ефективність використання форм, методів та засобів навчання з використанням ІКТ у процесі вивчення дисципліни медична та біологічна фізика студентами факультету підготовки іноземних студентів вищого державного закладу України «Українська медична стоматологічна академія».

Матеріал та методи дослідження. Аналіз і узагальнення психолого-педагогічної, навчально-методичної літератури; узагальнення одержаного досвіду роботи викладачів у вищих медичних закладах, щодо організації і вдосконалення освітніх технологій у сучасному навчальному процесі.

Результати дослідження та їх обговорення. Дидактичні можливості та методичні варіанти застосування мультимедійних засобів навчання досить різноманітні. Вони можуть використовуватись перед вивченням чи після вивчення навчальної теми, на початку або наприкінці заняття, повністю або окремими фрагментами та у поєднанні з іншими засобами навчання [6]. На нашу думку, важливу роль відіграє впровадження засобів ІКТ при вивченні дисципліни «Медична і біологічна фізика». Під час проведення занять з використанням ІКТ є можливість відеодемонстрації різних випадків медичної практики у динаміці, а не лише відображення статичних кадрів. А саме надання екстреної медичної допомоги, вивчення будови органів, структури біологічних тканин, аналізу змін у процесі функціонування. Таке подання навчальної інформації використовується при проведенні лекцій, практичних занять, а також лабораторних робіт при вивченні складних для демонстрації структур (наприклад, будова біологічних мембран, гемодинаміка, структура м'язових волокон та ін.), що робить матеріал більш доступним.

На кафедрі медичної інформатики, медичної і біологічної фізики ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія» було розроблено та впроваджено мультимедійний курс лекцій (рис. 1), завдання до електронного тестування студентів (рис. 2), віртуальні лабораторні роботи (рис. 3) з дисципліни «Медична і біологічна фізика» для студентів – іноземців російською та англійською мовами.

Мультимедійний курс лекцій охоплює ряд тем, передбачених навчальною програмою для студентів І курсу та включає велику кількість візуалізованих методів дослідження у медицині, а саме: рентгенівську ендоскопію, магніторезонансну томографію, тепловачення та інші. Використання засобів ІКТ - це також можливість відтворення звуків (рис. 3), що стосуються звукових методів дослідження (аускультация, фонокардіографія і перкусія). Під час проведення практичних та підсумкових занять з медичної та біологічної фізики для виявлення рівня знань студентів використовують програму для тестування «MYTEST» [5]. У цій програмі завдання представлені у простій та зрозумілій формі, з використанням презентацій засобами PowerPoint, що дозволяє максимально збільшити обсяг зорової інформації та отримати швидкий результат під час обробки та